

ΛΑΝΙΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/05/2017

ΤΑΞΗ: Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ώρες και 30 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ.

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να γράφετε μόνο με μπλε μελάνι.
- Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού.
- Το εξεταστικό δοκίμιο βαθμολογείται με 100 μονάδες.
- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη. Να απαντηθούν ΟΛΕΣ οι ερωτήσεις και των τριών (3) μερών.

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

A1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «**ΟΡΘΟ**» ή «**ΛΑΘΟΣ**», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α) Ο Μ. Κωνσταντίνος με το διάταγμα της ανεξιθρησκίας συνέβαλε στην επικράτηση του χριστιανισμού στη βυζαντινή αυτοκρατορία.
- β) Η Στάση του Νίκα είχε ως αποτέλεσμα τη φυγή του αυτοκράτορα Ιουστινιανού Α΄ από την Κωνσταντινούπολη.
- γ) Ένας από τους λόγους της μετοικεσίας των Κυπρίων στην Αρτάκη (περιοχή της Προποντίδας) το 691 μ.Χ. ήταν η προστασία της Κωνσταντινούπολης από τους Άραβες.
- δ) Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ΙΑ΄ υπερασπίστηκε με αυτοθυσία την Κωνσταντινούπολη, πριν η Πόλη πέσει στα χέρια των Τούρκων στις 29 Μαΐου 1453 μ.Χ.
- ε) Η Κύπρος είχε ένοπλη συμμετοχή στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 με επίσημη απόφαση της Φιλικής Εταιρείας.

(5 x 2 μον. = 10 μονάδες)

A2. Καθένα από τα στοιχεία της Στήλης Β΄ αντιστοιχεί με μια προσωπικότητα της Στήλης Α΄. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς της Στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Μία (1) προσωπικότητα της στήλης Α΄ περισσεύει.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Ζήνωνας	α) Βενετός υπερασπιστής της Αμμοχώστου κατά την πολιορκία της πόλης από τους Τούρκους (1570 -1571 μ.Χ.).
2. Μαρκαντώνιος Βραγαδίνος	β) Πρώτος Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.
3. Ρήγας Βελεστινλής	γ) Παραχώρηση αυτοκρατορικών προνομίων στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και τους διαδόχους του.
4. Γκυ ντε Λουζινιάν	δ) Εκπρόσωπος του Διαφωτισμού.
5. Βολταίρος	ε) Εκπρόσωπος του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.
6. Γεώργιος Ουάσιγκτον	

(5 x 2 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. «**Ελένη Παλαιολογίνα**» (εποχή, καταγωγή, έργο)

β. «**Θέματα**» (ορισμός, οργάνωση, δύο [2] συνέπειες)

γ. «**Αμερικανική Επανάσταση**» (αντίπαλες δυνάμεις, ένα [1] αίτιο, αποτέλεσμα, δύο [2] συνέπειες)

(3 x 5 μον. = 15 μονάδες)

B2. «**Η Γαλλική Επανάσταση επιτέλεσε έργο διαχρονικό όχι μόνο για την ίδια τη Γαλλία αλλά και για τον κόσμο ολόκληρο**». Σε κείμενο 180 – 200 λέξεων να αναπτύξετε τις αλλαγές που έφερε στη Γαλλία και τον κόσμο γενικότερα η Γαλλική Επανάσταση, έτσι ώστε να διαφανεί το διαχρονικό της έργο. Στο κείμενό σας να εντάσσονται λειτουργικά οι πιο κάτω όροι/έννοιες:

δικαιώματα των πολιτών	μάζες	φεουδάρχες	έθνος	υποχρεωτική παιδεία
------------------------	-------	------------	-------	---------------------

(15 μονάδες)

B3. «Οι αραβικές επιδρομές είχαν δυσμενείς συνέπειες στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Κύπρου». Σε κείμενο 120-150 λέξεων, αφού εξηγήσετε τα αίτια των αραβικών επιδρομών, να αναπτύξετε τις συνέπειές τους για την Κύπρο.

(15 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

1. Ορθή είναι κάθε απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και με άλλα ιστορικά γεγονότα/στοιχεία.
2. Η αντιγραφή αυτούσιων χωρίων από τις πηγές, χωρίς περαιτέρω επεξεργασία τους, αξιολογείται με μηδέν μονάδες.

Γ1.

«Γιατί οι Χριστιανοί παθαίνουν ήττες από τους εθνικούς; Επειδή λατρεύονται οι εικόνες... Γι' αυτό σκοπεύω να τις καταστρέψω... Οι αυτοκράτορες, που δέχτηκαν ή λάτρεψαν τις εικόνες, πέθαναν στην εξορία ή στη μάχη. Αυτοί όμως που δεν τις λάτρεψαν πέθαναν στο κρεβάτι τους και τάφηκαν με τιμές στους αυτοκρατορικούς τάφους στο ναό των Αγίων Αποστόλων. Εγώ επιθυμώ να μιμηθώ τη δεύτερη κατηγορία και να τις καταστρέψω, για να μακροημερεύσω και εγώ και ο γιος μου και η δυναστεία να βασιλεύσει ως την τέταρτη και πέμπτη γενιά».

«Απόψεις του Λέοντα Γ΄ Ίσαυρου για την Εικονομαχία»
Scriptor Incertus de Leone Bardae filio (Bekker), 349

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Να αναφέρετε δύο επιχειρήματα που χρησιμοποιεί ο αυτοκράτορας Λέοντας Γ΄ Ίσαυρος στο πιο πάνω κείμενο, για να δικαιολογήσει την εικονομαχική του πολιτική.

(4 μονάδες)

β) Να αναπτύξετε τη βαθύτερη πολιτική αιτία που επέβαλλε την εικονομαχική πολιτική των βυζαντινών αυτοκρατόρων.

(4 μονάδες)

γ) Ποιο ήταν το οριστικό αποτέλεσμα της εικονομαχίας και ποια η σημασία του αποτελέσματος αυτού;

(2 μονάδες)

Γ2.

«... Παρακινούμενοι από τον πύρινο λόγο του πάπα Ουρβανού Β΄ για “τους πρόστυχους και ελεεινούς Τούρκους”, την “καταραμένη φυλή” και τη “γάγγραινα του παγανισμού”, ιππότες, στρατιώτες, ακόμα και φτωχοί προσκυνητές της Δύσης “πήραν τον Σταυρό στους ώμους” (ζωγράφιζαν το σύμβολο του σταυρού στα ρούχα τους) και συμμετείχαν σύσσωμοι την άνοιξη του 1096 σε μια μεγάλη εκστρατεία με σκοπό την ανάκτηση των Αγίων Τόπων. Οι Σταυροφορίες που ακολούθησαν κατά των απίστων της Εγγύς Ανατολής στάθηκαν αφορμή να δημιουργήσουν στενότερες και ενίοτε εχθρικές σχέσεις μεταξύ Ανατολής και Δύσης σε όλη τη διάρκεια του 12^{ου} αιώνα, με το Βυζάντιο να πρωταγωνιστεί στο κέντρο των εξελίξεων...».

Τζούντιθ Χέριν, Τι είναι το Βυζάντιο, εκδ. Ωκεανίδα, Αθήνα 2008, σελ. 481-482.

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Ποιος ήταν ο υποκινητής των Σταυροφοριών και τι προέβαλλε ως σκοπό των Σταυροφοριών;

(4 μονάδες)

β) Να αναφέρετε τα βαθύτερα αίτια των Σταυροφοριών.

(3 μονάδες)

γ) Να παρουσιάσετε τα γεγονότα τα οποία οδήγησαν στην κατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204 μ.Χ. και να παρουσιάσετε τη συμπεριφορά τους απέναντι στον πληθυσμό και τον πολιτισμό της Πόλης.

(8 μονάδες)

Γ3.

«...Στη συνέχεια, κι αφού η Κύπρος παρέμεινε πλέον οριστικά στα χέρια του, ο Ισαάκιος Κομνηνός συμπεριφερόταν με ιδιαίτερα σκληρό τρόπο στους πάντες, μάλιστα οι διάφορες αναφορές δίνουν τη γενική εικόνα ενός εντελώς παρανοϊκού τυράννου. Αναφέρεται, για παράδειγμα, ότι κατασκεύασε δικά του χρυσά και ασημένια αγάλματα που τα τοποθέτησε σε περίοπτες θέσεις μέσα στις εκκλησίες για να προσκυνούνται, ενώ κάποια Μεγάλη Παρασκευή παρουσιάστηκε ο ίδιος στον καθεδρικό ναό, βεβήλωσε τα εκκλησιαστικά θέσμια και υποχρέωσε τους ανθρώπους να προσφέρουν σ' αυτόν θυσίες και να λατρεύουν αυτόν τον ίδιο...».

Άντρου Παυλίδη, Ιστορία της νήσου Κύπρου, τόμος Β΄ σελ.358

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Να περιγράψετε τις συνθήκες διαβίωσης των Κυπρίων την εποχή της διοίκησης του Ισαάκιου Κομνηνού.

(4 μονάδες)

β) Να εξηγήσετε πώς η συμπεριφορά του Ισαάκιου Κομνηνού απέναντι στον λαό της Κύπρου υποβοήθησε τον Ριχάρδο Λεοντόκαρδο να καταλάβει την Κύπρο κατά την Γ΄ Σταυροφορία.

(2 μονάδες)

γ) Να παρουσιάσετε την κατάσταση που διαμορφώθηκε στην Κύπρο, όταν το νησί κατελήφθη από τους Σταυροφόρους.

(4 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

Ο Διευθυντής

.....

Γιώργος Ιωσηφίδης

